

Alcoholproef Prinsentuin 2026

Aanleiding

Op 28 mei 2025 is het ontwikkelkader Prinsentuin vastgesteld en zijn er door de gemeenteraad zes moties aangenomen waaronder de motie ‘Pilsje in de Prinsentuin’. Gevraagd is:

- 1) Om het toestaan van alcoholgebruik in de Prinsentuin gedurende het seizoen in 2026 in de vorm van een pilot voor te bereiden. En hierbij in ieder geval de volgende punten te betrekken:
 - a. Geografische afbakening van de pilot;
 - b. Afbakening in periode alsmede tijd;
 - c. Monitoring van incidenten, bezoekerservaringen en handavingsinzet;
 - d. Hanteerbare criteria aan de hand waarvan kan worden bepaald of de pilot een succes is geweest;
 - e. Communicatie over de spelregels van de pilot voor zowel bezoekers als omwonenden;
 - f. Het creëren van een “noodknop” die kan worden ingezet voor een snelle interventie mocht er onacceptabele overlast ontstaan, en het afwegingskader dat ten grondslag ligt aan interventie;
 - g. De gerichte inzet van handhaving gedurende deze pilot;
 - h. De manier waarop deze pilot binnen de huidige APV kan worden gefaciliteerd;
 - i. Hoe de Raad wordt geïnformeerd gedurende de pilot, en hoe de Raad in kennis wordt gesteld van het resultaat van deze pilot.
- 2) Om de extra inzet voor handhaving en eventueel extra schoonmaak financieel te verwerken in de begroting 2026;
- 3) De raad vóór de begrotingsbehandeling 2026 schriftelijk te informeren over de uitwerking en beoogde uitvoering van bovengenoemde pilot.

Wijze waarop uitvoering is gegeven aan de motie

In reactie op de motie is onder andere input verzameld vanuit het eerdere participatieproces om te komen tot het ontwikkelkader Prinsentuin, de interne organisatie, extern betrokken partijen, een aantal gemeenten die al ervaring heeft met het toestaan van alcohol, de eerder betrokken werkgroep Prinsentuin en de direct aanwonenden van de Prinsentuin. Deze informatie is gebruikt om te komen tot een alcoholproef in de Prinsentuin in 2026 waarbij rekening is gehouden met de regelgeving, (on)mogelijkheden en omgeving.

Eerst wordt het ontstaan van het ontwikkelkader Prinsentuin inclusief het wringende thema ‘alcohol’ toegelicht. Vervolgens wordt verder ingegaan op de motie, de proef en de details.

Ontwikkelkader Prinsentuin in relatie tot alcohol

In de monumentale binnenstad van Leeuwarden ligt de Prinsentuin. Dit van oudsher stadswandelpark is de groene ader in het stadscentrum en is in de 17^e eeuw door Koning Willem I aan de Leeuwarder inwoners geschonken, op voorwaarde dat de tuin een openbaar wandelpark moest zijn. Sinds jaar en dag wordt de Prinsentuin door Leeuwarders en bezoekers gebruikt voor verschillende functies, zoals wonen, werken en recreëren. Door de jaren heen is het gebruik van de Prinsentuin veranderd en komen tal van functies samen. Functies die bijdragen aan de levendigheid van Leeuwarden, maar die soms ook conflicteren. Het doel van het ontwikkelkader Prinsentuin is het zo goed mogelijk laten samengaan van alle functies die de Prinsentuin kent. Hiervoor is een breed participatief traject opgezet.

Op 26 mei 2021 is met de gemeenteraad gesproken over de Prinsentuin. Dit was in het kader van de informatieve raadsbijeenkomst Veiligheid, Openbare Orde en Handhaving. De bijeenkomst ging specifiek over de ongeregelheden op een aantal momenten en locaties, waaronder Koningsdag 2021 in de Prinsentuin. Deze ongeregelheden vonden plaats in de context van de toen geldende coronamaatregelen. In deze raadsbijeenkomst hebben wij geconstateerd dat los van de gebeurtenissen op de bewuste Koningsdag, de Prinsentuin de afgelopen jaren een groot aantal functies heeft gekregen. Functies uiteenlopend van passantenhaven en dagrecreatie tot directe woon- en werkomgeving, van wandelgebied tot evenementengebied. Daarmee benoemden we de Prinsentuin als “de gezelligste plek van Nederland, maar ook een plek met veel druk”. We hebben

in de raadsbijeenkomst gesteld dat we er als gemeenteraad en college goed aan doen om - ook los van de coronapandemie - met elkaar na te denken over het gebruik en de inrichting van de Prinsentuin.

Tevens gaat het coalitieprogramma 2022-2026 in op de toenemende trend waarin steeds meer toeristen, dagjesmensen en ondernemers gebruikmaken van het gemeentelijk water met als voorbeeld onder andere de Noorderstadsgracht bij de Prinsentuin. Deze aanleiding heeft geresulteerd in een breed participatief proces waarbij is toegewerkt naar een ontwikkelkader Prinsentuin.

Wringende thema's

Naast de thema's die vanuit de Werkgroep Prinsentuin in het ontwikkelkader zijn verwerkt, is er ook sprake van een klein aantal thema's dat niet verenigbaar is of strijdig is met vigerend beleid of wet- en regelgeving. Dit heeft als gevolg dat enkele thema's niet (direct) uitvoerbaar zijn. Tegelijkertijd zou het participatieproces en de wensen vanuit de samenleving tekortgedaan worden als deze thema's niet in het ontwikkelkader genoemd zouden worden. Daarom is ervoor gekozen om deze thema's in een apart hoofdstuk in het ontwikkelkader onder de aandacht te brengen, met als doel om deze thema's eventueel in toekomstige processen terug te laten komen. De thema's hebben betrekking op: evenementen, alcohol nuttigen en zwemmen in open water. In het ontwikkelkader worden deze thema's nader toegelicht, met de door de Werkgroep Prinsentuin genoemde oplossingsrichtingen en de toelichting op basis van gemeentelijk beleid of wet- en regelgeving. Zo is ook het thema 'alcohol nuttigen' aan de orde gekomen.

In het ontwikkelkader Prinsentuin wordt beschreven wat de huidige wet- en regelgeving omtrent het nuttigen van alcohol is, de ervaringen die de gemeente heeft met dit thema en de wensen zoals benoemd door de Werkgroep Prinsentuin.

Alcohol nuttigen in de Prinsentuin is verboden. Op basis van vele jaren ervaring met alcoholgebruik in de Prinsentuin is gebleken dat dit kan leiden tot een onbeheersbare situatie op het gebied van overlast en verstoring van de openbare orde, etc. Er zijn echter uitzonderingen. Op een boot mogen de passanten wel alcohol nuttigen. Ook bewoners mogen op eigen terrein rondom de appartementen Wissesdwinger alcohol nuttigen. Verder mag er in de Koperen Tuin, het bijbehorende terras en binnen de grenzen van een vergund evenement alcohol genuttigd worden. Het aantal en de verschillende type bezoekers van de Prinsentuin vraagt om een eenduidig beleid. Met het huidige beleid is, met name door het niet toestaan van alcohol, de situatie beheersbaar. Afgelopen twee jaar zijn daardoor prima verlopen.

Het ontwikkelkader is op 28 mei 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en er zijn 6 moties aangenomen waaronder de motie Pilsje in de Prinsentuin.

Uitwerking Motie Pilsje in de Prinsentuin

In het ontwikkelkader Prinsentuin is beargumenteerd aangegeven het alcohol- en handhavingsbeleid hetzelfde te houden. De gemeenteraad is hier met de motie Pilsje in de Prinsentuin van afgeweken en verzoekt een alcoholpilot / proef in de Prinsentuin in 2026.

Kijkend naar de ervaring van andere gemeenten, de Prinsentuin en omgeving, de verschillende doelgroepen, regelgeving, handhaving en monitoring dan zal, zoals de raad wenst, worden gestart met een alcoholproef. Hieronder beschrijven we eerst de ervaringen bij andere gemeenten en welke input er vanuit de omgeving van de Prinsentuin is opgehaald. Vervolgens wordt de alcoholproef Prinsentuin 2026 toegelicht.

Andere gemeenten en het toestaan van alcohol

Uit gesprekken met gemeenten die qua omvang en stedelijk karakter vergelijkbaar zijn met Leeuwarden, blijkt dat het alcoholbeleid in openbare ruimten sterk varieert. Gemeenten streven doorgaans naar een balans tussen levendigheid en leefbaarheid in stadsparken, waarbij overlast bij mooi weer een terugkerend thema is.

In de bevraagde gemeenten geldt geen algeheel alcoholverbod. Men mag daar op openbare plekken alcohol nuttigen, tenzij sprake is van overlast. In dat geval worden specifieke locaties zoals parken,

winkelcentra of woonwijken aangewezen als verbodsgebied. Sommige gemeenten hanteren een gedifferentieerd beleid, waarbij alcoholconsumptie alleen is toegestaan in bepaalde zones of binnen specifieke tijdvakken. Dit gebeurt via aanwijzingsbesluiten, gedoogconstructies of huisregels, afhankelijk van de lokale context. Geluidsoverlast wordt vaak aangepakt via de invoering van stiltegebieden vanaf een bepaalde tijd.

De gemeente Leeuwarden kent een gemeente-breed, 24/7 alcoholverbod binnen de bebouwde kommen.

De gemeente Groningen is veelal als voorbeeld genoemd. In het voorbeeld van de gemeente Groningen is het gehele centrum aangewezen als verbodsgebied voor het nuttigen van alcohol. Voor het Noorderplantsoen en het Stadsstrand wordt alcoholgebruik tot 22.00 uur gedoogd, met uitzondering van de vijver en speelweide waar een permanent verbod blijft gelden. Hiervoor is geen aanwijzingsbesluit gebruikt maar wordt gebruik gemaakt van huisregels.

Deze Groningse aanpak sluit juridisch aan bij de wens van de Leeuwarder gemeenteraad om tijdens de pilot binnen de kaders van de huidige APV Leeuwarden te blijven. Dat neemt niet weg dat er in Groningen sprake is van overlast.

Informatiebijeenkomst voor aanwonenden en werkgroep Prinsentuin

Op 28 augustus 2025 is er een informatiebijeenkomst geweest waarbij aanwonenden en de werkgroep Prinsentuin waren uitgenodigd. Er waren ongeveer 40 personen aanwezig. Zij zijn meegenomen in de opzet van de alcoholproef 2026 in de Prinsentuin. Na het bespreken van de globale opzet en aandachtspunten bij de alcoholproef zijn de betrokkenen uiteengegaan om bij een viertal thema's opmerkingen en aanvullingen te geven. De thema's waren:

- Overlast en veiligheid
- Huisregels
- Gebied & afbakening
- Evaluatie en communicatie

Aandachtspunten vanuit de bijeenkomst die meerdere malen naar voren zijn gekomen zijn onder andere:

- Geluidsoverlast
- Handhaven is belangrijk, niet alleen waarschuwen
- Is er een duidelijk meldpunt voor overlast?
- Wat gebeurt er na 22:00uur wanneer de handhaving stopt?
- Doe een brede monitoring en bespreek de uitkomsten voordat de evaluatie definitief is.

In bijlage 1 is de opgehaalde informatie gerubriceerd en is aangegeven of en hoe het in de proef is verwerkt.

Alcoholproef Prinsentuin Leeuwarden

Iedere stad en ieder park is uniek. Daarom is er voor de Prinsentuin in Leeuwarden gekeken hoe een alcoholproef kan worden vormgegeven. Daarbij is gebruikgemaakt van ervaringen uit andere gemeenten, eigen inzichten en de input van betrokkenen uit de omgeving. Bij het opstellen van de proef is rekening gehouden met de wensen van de gemeenteraad. Voor zover mogelijk binnen de kaders van de proef, is ook aandacht besteed aan de belangen van omwonenden en havenpassanten. Wij stellen aan de raad de volgende alcoholproef voor.

Proefperiode, gebied & afbakening, tijdsperiode en nachtrust

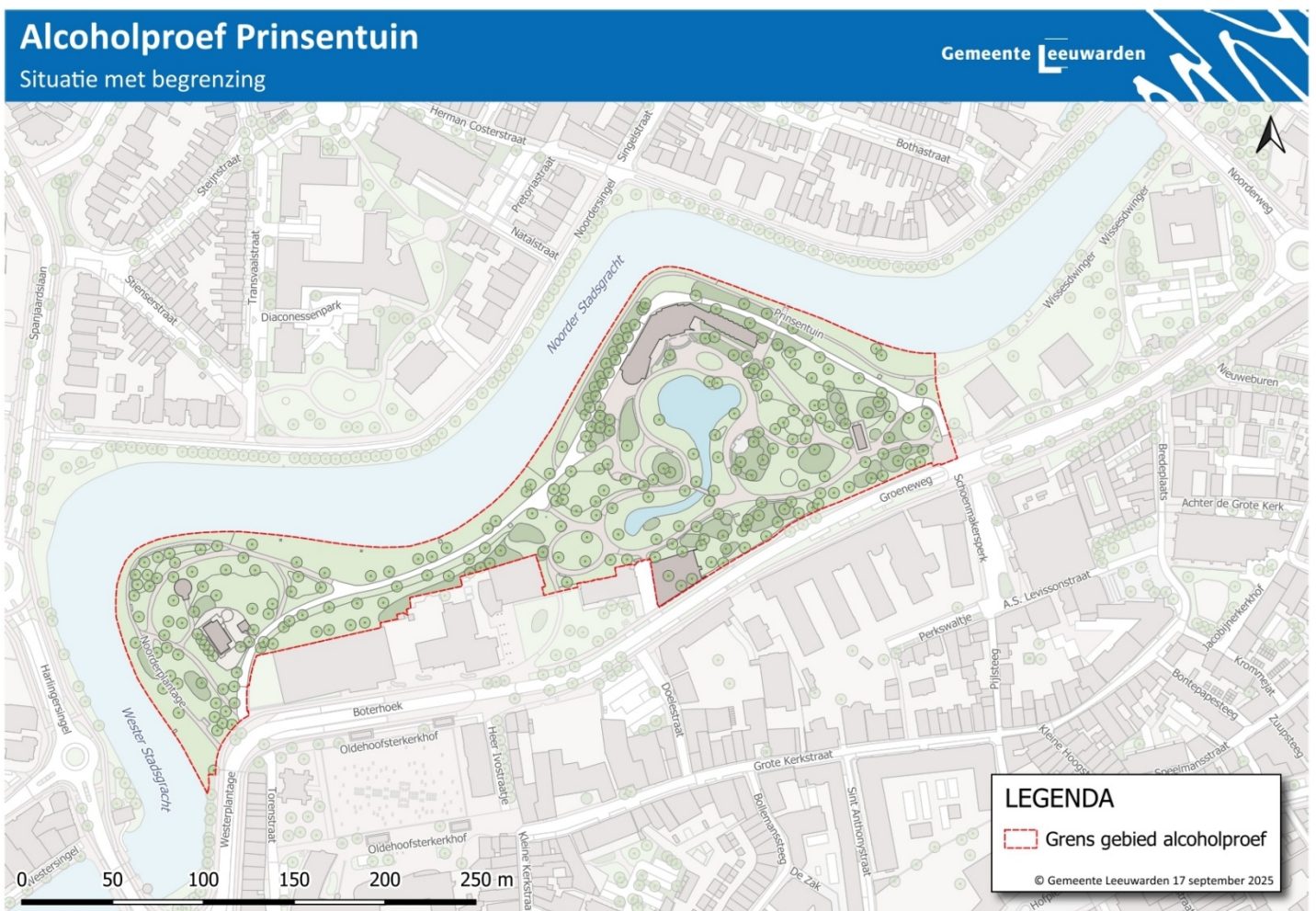
Proefperiode

De proef vindt plaats tijdens het vaarseizoen 2026, van 1 april tot en met 30 september. Dit is de periode waarbinnen mensen in de open lucht gaan recreëren en de Prinsentuin veel verschillende doelgroepen ontvangt, zoals havenpassanten, bezoekers, studenten en toeristen. Daar komt bij dat in deze periode de haven, het havengebouw en de extra sanitaire voorzieningen open zijn en er regelmatig (kleinschalige) evenementen plaatsvinden.

Gebied & afbakening

De motie spreekt over het gebied "Prinsentuin". Deze benaming behoeft enige toelichting. Zoals het ontwikkelkader schetst, betreft de Prinsentuin van oorsprong een klein gebied rondom de horecagelegenheid De Koperen Tuin. Het Prinsentuingebied van het ontwikkelkader betreft echter een groter plangebied dat loopt vanaf het Ruiterskwartier bij De Harmonie tot en met de Arendstuin bij het Stedelijk Gymnasium en de Noordersingel.

Voor een alcoholproef is het noodzakelijk ervaring op te doen op verschillende locaties in het gebied. Daarbij moet rekening gehouden worden met de verschillende doelgroepen zoals bezoekers, bewoners, havenpassanten, aanwonenden, horecaondernemers, etc. Een groot gebied als proefgebied betekent dat er tijdens de monitoring positieve/negatieve ervaringen kunnen worden gedeeld over bepaalde gebieden in de Prinsentuin. Dat kan vervolgens worden meegenomen in de evaluatie waardoor er een beter beeld kan ontstaan over de alcoholproef en specifieke locaties. De proef vindt daarom plaats tussen de Noorderplantage/ Boterhoek en de appartementen van de Wissesdwinger. Dit is een duidelijk te communiceren gebied. Het gebied van de Wissesdwinger tot de Noorderbrug wordt gezien als onwenselijk voor de alcoholproef. Hier is de afgelopen jaren reeds veel overlast geweest voor aanwonenden. De aanwezigheid van de woontorens leidt bovendien tot onduidelijkheid over de grenzen van publieke en private zones.

We willen de Prinsentuin tijdens de alcoholproef niet veranderen in een park vol bebording. Op de informatieborden bij de ingangen van het park worden de huisregels en het proefgebied gecommuniceerd. Het onderdeel 'Communicatie' gaat hier verder op in.

Tijdperiode

Een alcoholproef in de Prinsentuin betekent niet automatisch dat de gehele dag en nacht alcoholhoudende dranken mogen worden genuttigd. Er moet worden gekeken naar de periode wanneer het nuttigen van alcohol de minste kans op overlast met zich mee brengt. Er dient ook

rekening te worden gehouden met de nachtrust. Handhaving wordt gezien als een kritiek onderdeel van een succesvolle alcoholproef. Daarom is er voor de proef gekozen tijdens het vaarseizoen (1 april tot en met 30 september) tussen 12:00 en 20:00 uur alcohol toe te staan. In de avond (na 20 uur), nacht en ochtend blijft het verboden alcohol te nuttigen. Handhaving, die tot 22:00 uur werkt, heeft na 20:00 uur nog 2 uur de tijd te controleren.

Nachtrust in de Prinsentuin

De Prinsentuin wordt afgelopen jaren telkens intensiever gebruikt door verschillende doelgroepen. In en rond de Prinsentuin staan veel woningen en er komen tijdens het vaarseizoen veel havenpassanten overnachten. Geluidsoverlast en overlast door wildplassen is een veel gehoorde klacht. Een goede nachtrust is voor iedereen van belang. Daarom vragen we tussen 22:00 en 07:00 uur nachtrust in de Prinsentuin. Dat is goed voor de Prinsentuin, de bewoners, aanwonenden en havenpassanten. Diverse campings, recreatieparken en passantenhavens passen dit al toe. De nachtrust met de betreffende tijden wordt op de bebording met de huisregels aangegeven. Voor het handhaven van de nachtrust is zowel bij Handhaving als politie geen extra capaciteit beschikbaar.

Tijdelijke voorzieningen, gastheren en/of gastvrouwen

Sinds de overlast in de Coronajaren wordt er in de Prinsentuin gebruik gemaakt van extra tijdelijke voorzieningen zoals huisregels op bebording, toiletvoorzieningen, fietsenstallingen, gastheren en/of gastvrouwen. De gastheren en/of gastvrouwen spreken de parkbezoekers aan en er wordt door de gemeentelijke handhavers of politie gehandhaafd op het alcoholverbod. Deze preventieve maatregelen zijn in 2023 ingevoerd om ongewenste situaties zoals wildplassen, overlast door afval en overlast door fietsen in de Prinsentuin te voorkomen. Deze tijdelijke maatregelen zullen ook in 2026, ten tijde van de alcoholproef, worden voortgezet en waar nodig uitgebreid. Het betreft:

- Informatieborden bij de ingangen van het park
- Gastheren en/of gastvrouwen: Op mooie dagen worden de gastheren en/of gastvrouwen ingezet. Zij krijgen onder andere instructie de huisregels op een gastvrije manier over te brengen en spreken indien nodig de parkbezoekers aan. Buiten de tijden van de alcoholproef wordt door de gemeentelijke handhavers of politie zoveel mogelijk gehandhaafd op onder andere het alcoholverbod.
- Extra toiletvoorzieningen en schoonmaak: Tijdens het vaarseizoen staat er een tijdelijke toiletvoorziening (meerdere toiletten) tussen het HCL en Handhaving. Het sanitair wordt 2x per dag schoongemaakt. Dit vermindert wildplassen en draagt bij aan hygiëne. Tijdens de proef zal worden beoordeeld of meer tijdelijke toiletvoorzieningen nodig zijn.
- Fietsenstallingen: Vermindert fietsen in het park.
- Afvalbeheer: Extra prullenbakken en regelmatig legen vermindert overlast door afval, flesjes, blikjes, etc. Daarbij worden statiegeld doneerringen op diverse afvalbakken geplaatst waarop bezoekers statiegeldflesjes en -blikjes kunnen achterlaten voor derden.

Handhaving, juridisch kader, melden van overlast en de noodknop

Inzet van handhaving tijdens de alcoholproef

Toezicht en Handhaving zijn essentieel voor een goede uitvoering van alcoholbeleid. Omdat met een toename van overlast rekening moet worden gehouden is extra toezicht nodig. Om de proef goed uit te voeren wordt er een combinatie van gemeentelijke handhaving en private gastheren en/of gastvrouwen (beveiliging) ingezet met als doel dat het park schoon en aantrekkelijk blijft voor alle doelgroepen. Preventieve zichtbaarheid en proactieve interventie zijn hierbij sleutelpunten om overlast te voorkomen. De BOA's van de gemeentelijke handhaving dienen bij voorzienbaarheid van geweld een stapje terug te doen. De politie zal vooral bij excessen ondersteuning bieden. Na 22.00 uur is er geen gemeentelijke handhaving capaciteit aanwezig. De meldingen van overlast, de afhandeling en handhaving hiervan liggen dan bij de politie. De politie heeft voor deze proef geen extra capaciteit beschikbaar.

Op drukke dagen met mooi weer zijn integrale acties mogelijk. In samenwerking met gastheren en/of gastvrouwen en gemeentelijke handhaving en politie kan een signaal afgeven worden met

een ronde door het park. Vooral in de beginperiode kan dit de toon zetten en de mensen bewust maken van de kaders qua tijden en gebied waar alcoholgebruik en of rumoer is toegestaan. Deze acties kunnen een aantal maal herhaald worden maar er is geen sprake van een dagelijkse of zelfs wekelijkse actie door het park. Daar is geen capaciteit voor. De gestelde huisregels geven wel grond tot optreden bij meldingen en waarnemingen van overlastgevend gedrag, al dan niet in relatie tot het gebruik van alcohol. Hiertegen kan worden opgetreden middels de huidige APV artikelen. De extra inzet van de politie in de Prinsentuin gaat ten koste van andere inzet.

Ingeschat wordt dat er op drukke dagen bij mooi weer extra handhaving benodigd is om de alcoholproef in goede banen te leiden. Met een inschatting van 18 zomerse dagen met 2 koppels handhaving (2 koppels inzet 12.00-22.00 uur = 20 uur) kom je op 18 dagen x 40 uur = 720 uur inzet.

Een bijzondere doelgroep in het park zijn de havenpassanten. Op een boot mogen de passanten namelijk wel alcohol nuttigen. Op het gras, net naast de boot, mocht dat niet al werd het soms wel gedoogd. De havenpassanten mogen tijdens het vaarseizoen 2026 en binnen het proefgebied en de gestelde tijden alcoholhoudende dranken nuttigen in het gras.

Waar wordt op gecontroleerd?

De gastheren en/of gastvrouwen en Handhaving dragen bij aan een aantrekkelijke Prinsentuin voor de vele verschillende doelgroepen. Er wordt onder andere gecontroleerd op (mogelijke) overlast van geluid, afval, alcohol, veiligheid, vandalisme, fietsen, wildplassen etc. Nadrukkelijk verzoek van de aanwonenden is strenger te controleren en ook eerder te beboeten. Strengere controle en eerder beboeten dan nu het geval is kan echter strijdig zijn met het door de raad beoogde beeld van gastvrijheid. Tijdens de proef zal moeten worden beoordeeld welk niveau van handhaving nodig is om de diverse belangen in balans te houden.

Het is tijdens de alcoholproef niet haalbaar om extra controles op minderjarigheid in combinatie met alcoholgebruik te doen. Hier wordt tegen opgetreden bij meldingen. Tijdens de surveillance kan worden opgetreden, waarbij moet worden beseft dat niet iedere groep jongeren naar een ID-bewijs kan worden gevraagd om de leeftijd te controleren, en alleen het aangetoond alcohol gebruik onder de 18 jaar strafbaar is.

Evenementen

De Prinsentuin is uitgegroeid tot een geliefde evenementenlocatie in Leeuwarden. Door de grootte van het park biedt deze locatie diverse mogelijkheden voor verschillende activiteiten en kleine tot middelgrote evenementen. Daarmee is de Prinsentuin gastheer van onder andere de Prinsentuinconcerten, Koningsdag, Dodenherdenking, Bevrijdingsdag en de Sinterklaasintocht. Het is bekend dat Koningsdag en Bevrijdingsdag in zijn algemeenheid extra handavingsinzet vragen in verband met alcohol en jongeren.

Koningsdag vraagt tijdens de alcoholproef extra toezicht en handhaving, aangezien de Prinsentuin dan niet in zijn geheel een vergund evenemententerrein is. Hier vindt onder andere de kindervrijmarkt plaats. Voor de Dodenherdenking geldt dat er op het evenemententerrein geen alcohol mag worden gedronken. Tijdens Bevrijdingsdag geldt dat de gehele Prinsentuin als vergund evenemententerrein wordt beschouwd, waar alcoholgebruik is toegestaan en door de organisatie beveiligers worden ingezet; hiervoor verandert er dan ook niets in de handhaving.

Voor de alcoholproef en evenementen in het park geldt het volgende: binnen de grenzen van vergunde evenementen verandert er niets.

Juridisch kader alcoholproef 'Pilsje in de Prinsentuin'

De gemeenteraad heeft gevraagd om juridische kaders binnen de bestaande Algemene Plaatselijke Verordening (APV) welke de alcoholproef kunnen faciliteren.

Art. 2:48 APV regelt het verbod om alcoholhoudende dranken te nuttigen in de door het college aangewezen gebieden. Het aanwijzingsbesluit wijst vervolgens alle bebouwde kommen aan als gebied waarbinnen het verbod van toepassing is.

Voor de alcoholproef dient er zo'n vorm aan te worden gegeven dat wanneer de pilot geen succes is, er spoedig teruggekeerd kan worden naar de oude situatie, namelijk het geheelverbod. Voor de alcoholproef zijn twee scenario's mogelijk:

1. Gedogen van de situatie gedurende de alcoholproef

Hierbij krijgen de handhavers werkinstructies mee wanneer wel of niet dient te worden gehandhaafd. Denk bijvoorbeeld aan de periode (bijvoorbeeld 1 april tot en met 30 september 2025), de tijdstippen (bijvoorbeeld tussen 12:00 en 20:00 uur) en de plekken in de Prinsentuin waarbinnen alcoholgebruik wordt gedoogd. Vervolgens kan kenbaar worden gemaakt tegen welke voorwaarden het nuttigen van alcohol in de Prinsentuin wordt gedoogd, door een publicatie dan wel het gebruik van bebording.

Voordelen:

- Veel ruimte voor werkinstructies: waar en wanneer wel/niet handhaven;
- Makkelijk terug te draaien indien de proef niet succesvol is;
- Omdat bij gedogen de huidige juridische situatie blijft gelden, is er geen sprake van een besluit waartegen bezwaar of beroep mogelijk is.

Nadelen:

- Belanghebbenden kunnen een handhavingsverzoek indienen waarop een besluit moet volgen.
- Gedogen heeft invloed op de geloofwaardigheid van wet- en regelgeving en de handhaving hierop.

2. Aanpassen van het aanwijzingsbesluit gedurende de alcoholproef

Het aanwijzen van het gebied in de Prinsentuin waarvoor het verbod niet geldt. Dit vereist het nemen van een besluit (concretiserend besluit van algemene strekking/cbas) door het college.

Voordelen:

- Hiermee wordt de situatie niet gedoogd maar is deze legaal waardoor een verzoek om handhaving afgewezen kan worden;
- Het is juridisch zuiver;

Nadelen:

- Vereist formele handeling van het college, welke bij niet succesvolle proef weer terug dient te worden gedraaid door het college;
- Tegen het aanwijzingsbesluit kan bezwaar en beroep worden ingesteld;

Scenariokeuze:

Alles afwegende verdient het de voorkeur de situatie gedurende de alcoholproef-periode te gedogen (scenario 1). Daarvoor dienen werkafspraken te worden gemaakt met de toezichthouders wanneer wel/niet wordt gehandhaafd. Denk daarbij aan afspraken over welke periode de alcoholproef plaatsvindt, welke tijden gedurende de dag, welke locaties in de Prinsentuin en hoe dit naar buiten toe wordt gecommuniceerd met de bewoners. Het plaatsen van bebording met daarop het alcohol proefgebied kan hierbij helpen. Let wel: je kunt het de naam 'huisregels' geven, maar in juridische zin is het niet mogelijk om op basis van het eigendomsrecht van de gemeente civielrechtelijke regels te stellen over alcoholgebruik, dit dient te geschieden middels publiekrechtelijke regels. De huisregels betreffen dan in concreto de gedoogvoorwaarden.

Melden van overlast

Overlast in de Prinsentuin kan gaan over bijvoorbeeld afval, geluid, veiligheid, vandalisme, alcohol, wildplassen, etc. De toezichthouders zijn niet altijd op iedere locatie aanwezig. Daarom is het ook noodzakelijk dat er goede mogelijkheden zijn om meldingen te doen. Aanwonenden hebben dit ook meerdere malen aangegeven. Op onderstaande manieren kunnen meldingen worden gedaan:

- Geef een melding door via de gemeente website: <https://www.leeuwarden.nl/melden-bij-de-gemeente/melding-woon-werk-en-leefomgeving/> . De gemeentelijke handhavers lezen deze meldingen tijdens werktijd zoveel mogelijk uit en ondernemen zo mogelijk directe actie.
- Met de landelijke app 'Zo Gemeld' kan men eenvoudig meldingen doen via de telefoon. Deze meldingen komen rechtstreeks in het meldsysteem van Handhaving terecht.
- Stuur uw WhatsApp bericht naar 06-43365223. Binnen 1 werkdag ontvangt u een reactie op uw bericht. Bellen en sms'en naar dit nummer kan niet.

- Lukt het niet om een melding digitaal te doen? Bel het Klant-contact-centrum (KCC) van de gemeente Leeuwarden: 14 058. De gemeente is bereikbaar op werkdagen van 8:30 tot 17:00 uur.
- Voor dringende meldingen belt u met de politie, telefoonnummer 0900-8844. De meldkamer van de politie kan de gemeentelijke handhaving (tijdens werktijden) of de politie (24/7) ter plaatse sturen.
- Bij direct gevaar belt u 112.
- Heeft u telefonisch contact gehad met de meldkamer van de politie en u wilt uw melding ook bij gemeente laten registreren geeft dan ook een melding door via de gemeente website: <https://www.leeuwarden.nl/melden-bij-de-gemeente/melding-woon-werk-en-leefomgeving/>

Belangrijk bij meldingen is de exacte locatie aan te geven en niet alleen 'Prinsentuin'. Dat helpt voor handhaving maar ook voor de evaluatie. Door de precieze locatie van de overlast te melden kunnen meldingen bij bijvoorbeeld de Wisserdwinger (waar tijdens de alcoholproefperiode geen alcohol mag worden gedronken) de meldingen in het alcoholgebied niet beïnvloeden. Hier ligt een verantwoordelijkheid bij de melder.

Meldingen kunnen direct door Handhaving worden gelezen en waar mogelijk op actie worden gezet. Aandachtspunt hierbij blijft dat meldingen niet continue door handhaving worden gelezen en dat er niet op ieder moment tijdens de proef een koppel handhavers door de Prinsentuin loopt.

Wanneer de handhavers / politie ten tijde van de overlast ook elders nodig zijn kan dit betekenen dat de melding niet direct wordt opgepakt.

Noodbevoegdheden

De gemeenteraad heeft gevraagd om een "noodknop"-systeem voor onacceptabele overlast. De gebruikte termen behoeven enige uitleg. Er bestaat in wettelijke zin geen "noodknop". Er bestaat in de wetgeving ook geen term als "onacceptabele overlast". "Onacceptabele overlast" is een subjectief begrip omdat de perceptie van overlast verschilt per persoon en situatie; wat de ene persoon als normale last ervaart, kan voor de ander onacceptabele overlast zijn.

Voor gevallen van ernstige wanordelijkheden blijven de reguliere wettelijke noodbevoegdheden zoals die bij de burgemeester liggen, onverminderd van kracht. De huidige noodbevoegdheden en de huidige landelijke en lokale wet- en regelgeving bieden mogelijkheden tot interventie of het beëindigen van de alcoholproef. De omstandigheden van het betreffende moment of de betreffende periode, dienen leidend te zijn voor de afweging.

Criteria van afweging kunnen zijn:

- Inzet gemeente en handhavingdiensten wordt overmatig belast (klachten overlast/ kosten en inzet hoger dan begroot)
- Geweldsincidenten (gerelateerd aan alcoholgebruik)
- Overmatige overlast, gerelateerd aan alcoholgebruik
- Overmatig drankgebruik onder minderjarigen

Communicatie

De Prinsentuin moet ook tijdens de alcoholproef een park blijven waar verschillende doelgroepen zich welkom voelen en kunnen ontspannen. Wij realiseren ons dat er een risico is op een aanzuigende werking voor het gebruik van alcohol, zeker voor jongeren die niet in de horeca alcohol mogen gebruiken. Daarom stellen we duidelijke regels, maar communiceren die op een gastvrije manier.

Dat doen we op locaties waar de bezoekers komen. Zonder brede promotie, bekendmaking of wervende taal elders via kanalen van de gemeente Leeuwarden.

Ieder vaarseizoen (1 april tot en met 30 september) staan de huisregels bij de ingangen van de Prinsentuin. Door de alcoholproef in 2026 is het noodzakelijk deze regels tijdelijk aan te vullen.

Belangrijke aanvullingen zijn onder andere:

- Van 1 april tot en met 30 september tussen 12:00 en 20:00 uur is het toegestaan om alcoholhoudende dranken te nuttigen (18+), alleen binnen het aangewezen gebied. Hier zal

het advies aan toegevoegd worden om met mate te drinken. Het is niet doenlijk om een onderscheid te maken tussen laag en sterk alcoholische dranken;

- Houd rekening met anderen, houd voldoende afstand van boten, woningen en gebouwen;
- Geen bulk verpakkingen zoals kratten bier en/of tassen vol drank;
- Voorzichtig om te gaan met glaswerk zodat het park voor iedereen veilig blijft;
- Nachtrust: tussen 22:00 en 07:00 uur geldt nachtrust in de Prinsentuin
- Zwemmen mag niet (regelgeving vanwege de vaarroute) en is niet veilig (het is een haven en onoverzichtelijk). Kijk voor zwemplekken op www.zwemwater.nl.

Informatie

De informatie over de alcoholproef wordt op de gemeentelijke website geplaatst. Daarnaast wordt er een apart mailadres voor de alcoholproef aangemaakt bedoeld voor vragen over de alcoholproef. Dit mailadres is niet voor meldingen bedoeld.

Monitoring

In 2023 is er een uitgebreide enquête geweest over de Prinsentuin. Ongeveer 700 respondenten hebben de enquête ingevuld. Die informatie is, met nog andere gegevens, gebruikt voor het ontwikkelkader Prinsentuin.

Van 1 april tot en met 30 september 2026 wordt op een neutrale manier de beleving van de Prinsentuin gemonitord. Dat gebeurt bij verschillende doelgroepen maar bijvoorbeeld ook aan de hand van meldingen die gerelateerd zijn aan de Prinsentuin. Doel hierbij is antwoord te krijgen op: Wat is de beleving van de Prinsentuin en heeft de alcoholproef hier invloed op gehad.

Hieronder wordt een opsomming gegeven van de informatie die wordt opgehaald.

Enquêtes

- Havenpassanten

Havenpassanten krijgen, automatisch na de betaling van het havengeld, een digitale enquête. Ook kunnen de havenpassanten een QR-code (meertalig) scannen in het havenkantoor en het gebouw met de sanitaire voorzieningen voor de havenpassanten waardoor ze op de digitale enquête komen. De Havenpassanten kunnen de enquête tijdens het gehele vaarseizoen 2026 (1 april - 30 september 2026) invullen.

- Bezoekers

Bezoekers kunnen de digitale enquête, middels een QR-code (meertalig), op de huisregelborden vinden en vervolgens digitaal invullen. Dit kan gedurende de periode 1 april tot en met 30 september 2026. Gastheren en gastvrouwen kunnen de enquetes ook onder de aandacht brengen bij bezoekers.

Mocht er weinig of geen respons zijn dan wordt er nog aanvullend los geënuquêteerd.

- Aanwonenden Prinsentuin

Aanwonenden van de Prinsentuin krijgen twee keer (eind mei en eind september 2026) een digitale enquête toegestuurd met een specifieke QR-code (meertalig). Deze eenmalige QR-code is per adres, anoniem in te vullen.

Meldingen

Meldingen van overlast, gerelateerd aan de Prinsentuin, komen bij de gemeente (via het systeem Signalen) binnen. Dit betreft meldingen via een E formulier, WhatsApp en telefonische meldingen naar het KCC. Ook kunnen meldingen bij Politie binnenkomen. Meldingen worden meteen of in ieder geval zo spoedig mogelijk door de juiste partijen opgepakt. Regelmatig wordt een tussenstand van de meldingen opgevraagd.

Na de alcoholproef wordt het totaal aan meldingen, van 1 april tot en met 30 september 2026, opgevraagd.

Ervaringen gastheren- en vrouwen, Handhaving, Havenmeester, Buitendienst en Politie

De gastheren- en vrouwen, Handhaving, Havenmeester, Buitendienst en Politie zijn veel in het gebied aanwezig. Tijdens de proef is regelmatig contact met deze betrokkenen over de dagelijkse gang van zaken.

Omgevingsoverleg

Het omgevingsoverleg bestaat uit een aantal bewoners van de Prinsentuin, aanwonenden, Handhaving, Politie, Wijkpanel Binnenstad, de havenmeester en De Koperen Tuin. In dit overleg worden de binnengekomen meldingen, ervaringen en aandachtspunten in de Prinsentuin besproken. In 2026 zal er eind mei en eind augustus 2026 een omgevingsoverleg plaatsvinden (data naar wens van de VvE Wissesdwinger). Op die manier kan gezamenlijk bekeken worden hoe de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de Prinsentuin wordt ervaren, welke meldingen en aandachtspunten er tot dan toe zijn en of dat actie vraagt.

Na de alcoholproef wordt er in november nog een omgevingsoverleg gehouden waarin de ervaringen en hoofdlijn van de monitoringsgegevens wordt besproken.

In bijlage 2 zijn bovengenoemde onderdelen in een planning verwerkt.

Evaluatie

Uitkomsten van de diverse enquêtes, meldingen via handhaving, gemeente en politie, informatie uit interviews, betrokken collega's en het omgevingsoverleg worden gecombineerd om een compleet beeld te kunnen schetsen. Die informatie dient als input voor de evaluatie Prinsentuin 2026.

In november volgt er nog een omgevingsoverleg en wordt er een bijeenkomst gepland waar ervaringen uit de alcoholproef worden besproken.

De evaluatie wordt eind 2026 / begin 2027 naar de gemeenteraad gestuurd.

Om de raad de mogelijkheid te geven een oordeel te geven over al of niet voortzetting van de alcoholproef na 2026 is het nodig een aantal duidelijke en maatschappelijk relevante criteria inzichtelijk te krijgen.

Onderstaande criteria worden inzichtelijk gemaakt:

- Openbare orde en veiligheid
 - Aantal en aard van de meldingen
 - Reguliere meldingen (niet gerelateerd aan de proef, bijvoorbeeld fietsen in het park,)
 - Alcoholgerelateerde incidenten
 - Ervaringen irt veiligheid
- Leefbaarheid
 - Zwerfafval en vervuiling (ervaringen)
 - Geluidsoverlast (meldingen/klachten over geluid, vooral in avonduren)
- Beleving:
 - Hoe zijn bezoekers geïnformeerd over de proef en huisregels
 - Bewonersfeedback (ervaringen proef)
 - Bezoekersbeleving (ervaringen proef)
 - Havenpassanten (ervaringen proef)
 - Omgevingsoverleg (ervaringen proef)

De focus van de monitoring ligt op naleving, openbare orde, veiligheid en de beleving van bezoekers en omwonenden. Effecten op de gezondheid van bezoekers, en in het bijzonder van jongere bezoekers, kunnen op voorhand niet objectief worden gemeten. Deze effecten zijn bovendien afhankelijk van meerdere externe factoren en laten zich niet eenduidig toeschrijven aan de alcoholproef. De evaluatie richt zich daarom op meetbare en ervaringsgerichte aspecten die relevant zijn voor de besluitvorming over het vervolg van de proef.

Bij het verwerken van de monitorgegevens voor de evaluatie wordt ook gekeken naar:

- Meldingen en ervaringen van 2023 toen er een uitgebreide enquête is geweest.
- de 'reguliere' meldingen in 2026, niet gerelateerd aan alcohol (zoals fietsen in het park).

- Wat de opvolging van meldingen is geweest. Is een melding ook geconstateerd door gastheer / handhaving / politie en zijn er acties ondernomen?
- Hoe de meldingen overeenkomen met de ervaringen van handhaving en de havenmeester.

Op basis van deze informatie kunnen de bevindingen inzichtelijk worden gemaakt en kan de gemeenteraad eind 2026 / begin 2027 een oordeel geven over een mogelijk vervolg.

Uitgangspunten, stopcriteria en werkwijze

De proef in de Prinsentuin wordt ingericht als een tijdelijke uitzondering op het reguliere alcoholverbod in de openbare ruimte binnen de bebouwde kom, waarbij alle gewone regels rond openbare orde, veiligheid en gezondheid onverminderd blijven gelden. Tegelijk worden vooraf duidelijke, objectieve randvoorwaarden vastgesteld om - als dat nodig is - de proef tussentijds te beëindigen en de raad hierin zorgvuldig mee te nemen.

Uitgangspunten van de proef

- De pilot is een tijdelijke en ruimtelijk afgebakende uitzondering op de APV: binnen een aangewezen deel van de Prinsentuin en binnen vastgestelde tijden mag alcohol genuttigd worden.
- Alle andere regels blijven gelden: geen overlast, geen openbare dronkenschap, geen alcoholgebruik door minderjarigen, geen verstoring van de openbare orde.
- Toezicht en handhaving sluiten zo veel mogelijk aan bij de reguliere werkwijze in de gemeente: aanspreken, waarschuwen en optreden bij incidenten zoals elders in de stad.

Criteria voor tussentijds stoppen

Het is niet mogelijk om vooraf harde stopcriteria vast te stellen voor de alcoholproef in de Prinsentuin. De beoordeling van overlast en risico's vraagt om een contextafhankelijke en integrale afweging, die op grond van de Gemeentewet bij de burgemeester ligt. Bij deze afweging betreft de burgemeester adviezen en signalen van onder andere handhaving, politie en andere betrokken partners.

De proef wordt continu beoordeeld aan de hand van vaste thema's: openbare orde en veiligheid, gezondheid en kwetsbare groepen, leefbaarheid en omgeving, en handhaafbaarheid.

Ontwikkelingen binnen één of meerdere van deze thema's kunnen aanleiding zijn om de proef aan te passen, tijdelijk op te schorten of te beëindigen.

De burgemeester zal de gemeenteraad hierover steeds informeren. Wanneer de situatie dit toelaat gebeurt dit vooraf; indien spoedeisend optreden noodzakelijk is, wordt de raad zo spoedig mogelijk achteraf geïnformeerd."

Rol van meldingen en monitoring

Omdat meldingen subjectief kunnen zijn, worden ze nadrukkelijk niet één-op-één vertaald naar een automatische "stopnorm". Ze worden gebruikt als vroegsignalen, naast objectieve gegevens en professionele duiding:

- Er zijn bestaande gegevens en data bekend van vóór de alcoholproef, over bijvoorbeeld incidenten, klachten en beleving, zodat trends zichtbaar worden in plaats van enkel aantallen. Waarbij rekening wordt gehouden met weersomstandigheden en bijzondere evenementen.
- Tijdens de proef worden verzameld:
 - Registraties en ervaringen van Politie, Handhaving, Havenmeester en beheer (incidenten, waarschuwingen, boetes, schade).
 - Meldingen en klachten van inwoners en ondernemers (type, tijdstip), die periodiek kwalitatief worden gewogen.
 - Observaties van professionals (sfeer, drukte, naleving regels, etc).
- Er wordt gewerkt met "groen-oranje-rood":
 - Groen: normale variatie; pilot loopt door met regulier toezicht.
 - Oranje: signalen van verslechtering; extra toezicht/communicatie/aanpassingen, met termijn waarbinnen verbetering moet optreden (in overleg met diensten).
 - Rood: aanhoudende problemen of een zwaar incident; (tijdelijke) opschorting of beëindiging van de proef.

Intern wordt voor het gemak gewerkt met bovengenoemde kleuren om de status van de alcoholproef aan te geven. Dat heeft echter geen officiële status. Staat het licht op rood dan betekent dit dat we de gemeenteraad informeren.

Aansluiten bij reguliere praktijk

Om de pilot herkenbaar en uitlegbaar te houden, wordt zoveel mogelijk aangesloten bij hoe in reguliere situaties wordt opgetreden bij incidenten met alcohol in de openbare ruimte.

- Incidenten in de Prinsentuin worden beoordeeld zoals vergelijkbare incidenten elders: dezelfde norm voor openbare orde, veiligheid en jeugd, met dezelfde interventies (aanspreken, gebiedsontzegging of ander passende maatregelen, proces-verbaal waar nodig).
- Alleen de toestemming om in een begrensde setting alcohol te nuttigen wijkt tijdelijk af; de onderliggende normen “geen overlast, geen onveiligheid, geen jongeren met alcohol” veranderen niet.
- De extra monitoring en evaluatie horen specifiek bij de pilot, maar het handelingsrepertoire van Handhaving en Politie blijft hetzelfde.

Meenemen van de gemeenteraad

De raad is vanaf de start betrokken bij de kaders van de proef, inclusief de manier waarop tussentijds kan worden bijgestuurd of gestopt.

- Vooraf
 - Raadsinformatiebrief en bespreking: doel van de pilot, gebied en tijdvenster, relatie met APV en alcoholbeleid, en de voorgestelde stopcriteria (op hoofdlijnen).
 - Duidelijk maken dat meldingen worden gezien als signaalbron binnen een breder afwegingskader (incidenten, leefbaarheid, handhaafbaarheid, professionele duiding), niet als automatische trigger.
- Tijdens de pilot
 - Periodieke terugkoppeling (halverwege het seizoen) met een korte stand van zaken per thema: orde/veiligheid, leefbaarheid en beleving.
- Bij tussentijds stoppen of afronding
 - Het besluit tot (tijdelijke) beëindiging wordt (op adviezen van specialisten) genomen door de burgemeester.
 - Bij (tijdelijke) beëindiging: direct informeren van de raad, met feitelijke onderbouwing waarom de drempel is bereikt en welke alternatieven zijn overwogen. Gezamenlijk met de raad wordt bekeken onder welke voorwaarden / met welke maatregelen de proef mogelijk kan worden voortgezet.
 - Aan het einde van de proef: een evaluatie met zowel cijfers als ervaringen van bewoners, gebruikers, politie en beheer.

Financieel

De alcoholproef vraagt onder andere extra inzet van handhaving, schoonmaak en communicatie. Daarom is hieronder een opsomming gemaakt van de kosten die we bij de alcoholproef onder normale omstandigheden verwachten. Daarbij is aangegeven hoe de kosten gedekt worden.

Handhaving (opgenomen in begroting 2026)

Op basis van ervaring en wensen vanuit de omgeving is de inschatting gemaakt dat er op drukke dagen bij mooi weer extra handhaving benodigd is om de alcoholproef in goede banen te leiden. Met een inschatting van 18 zomerse dagen met 2 koppels handhaving (2 koppels inzet 12.00-22.00 uur = 20 uur) betekent dat een extra inzet van 18 dagen x 40 uur = 720 uur. Met € 89,77 per uur (loonkosten, bedrijfsvoering en overheadkosten) maakt dit een totaal geraamde kostenpost van ongeveer € 70.000,-.

Beheer/ extra schoonmaak (opgenomen in begroting 2026)

De extra inzet voor het schoonmaken van het mobiele sanitair, schoonhouden van de omgeving en toevoegen/leggen van de afvalbakken wordt geraamd op € 30.000,-. Hierbij

wordt ook rekening gehouden met inzet van mogelijk extra sanitair in verband met wildplassers door de alcoholproef. Denk hierbij bijvoorbeeld aan plaskruizen.

Communicatie, Monitoring en Evaluatie (dekking vanuit fonds)

Voor de alcoholproef is communicatie, monitoring en evaluatie van groot belang. In 2023 is er al ervaring opgedaan met een uitgebreide enquête. Kijkend naar 2026 dan is de inschatting dat er € 15.000,- nodig is om de communicatie, monitoring en evaluatie goed uit te kunnen voeren.

Totaal

Voor de motie Pilsje in de Prinsentuin is in het kader van de mee- en tegenvallers een bedrag van € 100.000 opgenomen in de begroting 2026. Daarnaast is er vanuit de fondsen een bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor het uitwerken van het ontwikkelkader. Binnen het budget voor het uitwerken van het ontwikkelkader is rekening gehouden met communicatiekosten voor het uitvoeren van deze motie. De communicatiekosten (incl. Monitoring en Evaluatie) die gepaard gaan met de motie Pilsje in de Prinsentuin worden uit dat budget bekostigd als onderdeel van het totale project Prinsentuin.

Hieronder staat het geheel samengevat in een tabel.

Extra inzet alcoholproef Prinsentuin	Begroting 2026	Fonds
Handhaving	70.000	
Beheer/ extra schoonmaak	30.000	
Communicatie, Monitoring en Evaluatie		15.000
Totaal	100.000	15.000

BIJLAGE 1 - Informatiebijeenkomst in relatie tot de alcoholproef

Op 28 augustus 2025 is er een informatiebijeenkomst geweest waarbij ongeveer 40 aanwonenden zijn meegenomen in de opzet van de alcoholproef 2026 in de Prinsentuin. Na het bespreken van de globale opzet en aandachtspunten bij de alcoholproef zijn de betrokkenen uiteengegaan om bij een viertal thema's opmerkingen en aanvullingen te geven zodat bekeken kan worden of de alcoholproef op een aantal punten nog kan worden verbeterd. De thema's waren:

- Overlast en veiligheid
- Huisregels
- Gebied & afbakening
- Evaluatie en communicatie

Los van de gegeven aanvullingen hebben meerdere aanwonenden negatief gereageerd op het toestaan van alcohol in de Prinsentuin. Zij geven onder andere aan dat de bestaande overlast alleen maar groter wordt. Daarnaast is de overheid bezig om roken en drinken terug te dringen. De alcoholproef vindt men dan ook niet in lijn met deze beweging.

Hieronder staat de opgehaalde informatie gerubriceerd en is aangegeven of en hoe we hiermee om gaan in de alcoholproef Prinsentuin.

- Handhaving is cruciaal: Er zijn veel zorgen over het gebrek aan handhaving, vooral na 20:00 of 22:00 uur. Daarbij wordt gepleit voor stevige, zichtbare en consequente handhaving.
 - *Er wordt extra Handhaving ingezet. Daarbij wordt erop aangestuurd in samenwerking met de gastheren en/of gastvrouwen, gemeentelijke handhaving en politie een duidelijk signaal af te geven tijdens de rondes door het park. Vooral in de beginperiode kan dit de toon zetten en de mensen bewust maken van de kaders qua tijden en gebied waar alcoholgebruik is toegestaan maar ook voor ander overlastgevend gedrag. Dit is opgenomen in de alcoholproef.*
- Tijdstippen en regels: Er zijn verschillende wensen voor de alcoholproef. De een wil liever van 12 tot 16 uur, anderen juist tot 22 uur.
 - *Tijdens alcoholproef mag er tijdens het vaarseizoen van 12:00 tot 20:00 uur alcoholhoudende drank worden genuttigd in het aangewezen gebied. We houden vast aan deze tijden omdat het nuttigen van alcohol tijdens deze tijdsperiode de minste overlast met zich meebrengt.*
- Handhaving en regels: Zorgen over naleving van regels, vooral na 22:00 uur. Pleidooi voor consequente handhaving.
 - *Na 22:00 uur is er momenteel geen gemeentelijke handhavingscapaciteit aanwezig. De meldingen van overlast, de afhandeling en handhaving hiervan liggen dan bij de politie. In samenwerking met gastheren en/of gastvrouwen, gemeentelijke handhaving en politie kan een duidelijk signaal afgegeven worden met een ronde door het park. Vooral in de beginperiode kan dit de toon zetten en de mensen bewust maken van de kaders qua tijden en gebied waar het nuttigen van alcohol en/of rumoer is toegestaan. De politie heeft echter geen extra capaciteit beschikbaar.*
- Overlastvormen: Wildplassen, afval, harde muziek, geschreeuw, drugsgebruik en -dealen en groepen op fiets/fatbikes worden genoemd als overlastbronnen.
 - *Er komt extra handhaving. Daarbij wordt de overlast van wildplassers en afval ook gemonitord. Indien nodig worden er extra sanitair / afvalbakken bijgeplaatst (plaskruis).*
- Meldstructuur: Wens voor een duidelijk meldpunt voor klachten/ overlast
 - *Er wordt gebruik gemaakt van de huidige mogelijkheden om overlast te melden. De verschillende mogelijkheden zijn in het document aangegeven.*
- Heldere communicatie: Regels moeten duidelijk zijn, ook in het Engels en voor mensen met een beperking.
 - *De huisregels voor de Prinsentuin en voor de alcoholproef worden duidelijk bij de ingang van de Prinsentuin gecommuniceerd. Ook wordt er een QR-code toegevoegd zodat de informatie digitaal kan worden geraadpleegd.*
- Afbakening: Er zijn zorgen over hoe het gebied praktisch af te bakenen is, zeker richting Wissesdwinger.

- *We willen geen park vol bebording. Daarom is gekeken naar een logisch en representatief gebied. Op de informatieborden, die bij de ingangen van het park staan, wordt duidelijk aangegeven in welk gebied alcohol mag worden genuttigd en welke aandachtspunten hierbij gelden.*
- Voorkeur voor locatie: Deel bij de Harmonie wordt als geschikt aangegeven vanwege overzichtelijkheid, weinig bewoners en bestaande voorzieningen.
 - *De Westerplantage zou aan de alcoholpilot kunnen worden toegevoegd maar dit is niet nodig om een alcoholproef te realiseren. Er is daarom voor gekozen dit niet te doen.*
- Geen alcoholproef in de buurt van woningen/bedrijven: Vermijd gebieden dicht bij woon- of werkplekken.
 - *Er is qua alcoholgebied rekening gehouden met de huidige klachten en bewoners van het park. Daarom is gekozen voor het gebied tussen de Noorderplantage / Boterhoek en de appartementen van de Wissesdwinger.*
- Gebrek aan vertrouwen: Diverse bewoners hebben weinig vertrouwen in de proef en/of willen dit niet.
 - *De gemeenteraad heeft de motie aangenomen en daarmee opdracht gegeven de alcoholproef in 2026 uit te voeren. Doordat er ook tegenstanders zijn van de proef en er in en om het gebied meerdere woningen zijn proberen we zoveel rekening te houden met de wensen van de omgeving en daar de alcoholproef waar mogelijk op aan te passen.*
- Specifieke zorgen: Veiligheid van vrouwen, aanpak van hangplekken en het weren van recidivisten.
 - *De inzet van de gastheren en/of gastvrouwen en handhaving moet ervoor zorgen dat de Prinsentuin voor alle doelgroepen een aantrekkelijk park blijft.*
- Inclusieve monitoring: Betrek bewoners, gebruikers én havenpassanten bij de monitoring en evaluatie.
 - *Er wordt een uitgebreide monitor opgesteld. Vervolgens wordt de opgehaalde informatie in het omgevingsoverleg besproken en volgt er een evaluatie.*
- Gedragssturing: Denk na over hoe gedrag gestuurd wordt als de proef stopt.
 - *Na de proef wordt duidelijk aangegeven dat de proef is gestopt.*
- Eerlijkheid: Wees transparant over de uitkomsten, ook als de proef negatieve effecten heeft.
 - *Tijdens de alcoholproef wordt er een brede monitoring gedaan. Na de proefperiode wordt er een evaluatie gemaakt waarbij alle opgehaalde informatie wordt gebruikt. De evaluatie wordt vervolgens naar de gemeenteraad gestuurd.*
- Klankbordgroep: Stel een representatieve klankbordgroep samen met mandaat, inclusief bewoners, VvE's en raadsleden.
 - *Er bestaat al een omgevingsoverleg Prinsentuin. Dit overleg wordt ook tijdens de proef gecontinueerd en benut om ervaringen te delen.*
- Wijkpanel Binnenstad wil graag aansluiten bij het bestaande omgevingsoverleg Prinsentuin
 - *Kijkend naar het doel en bespreekpunten dan zien we geen problemen om een lid van het Wijkpanel Binnenstad aan het omgevingsoverleg Prinsentuin toe te voegen. Voor de volgende overleggen wordt er dan ook een lid van het Wijkpanel Binnenstad aan het omgevingsoverleg toegevoegd.*

